

Fremgangsmaade, der kunde have de alleruheldigste Konsekvenser i Fremtiden. Nu har jeg fulgt den modsatte Fremgangsmaade; jeg har ladet en Plan udarbejde og det omhyggeligt; jeg har dernæst ladet den underkaste en ny, aldeles selvstændig Prøvelse, der har givet det Resultat, at Bygningen kan opføres for en noget mindre Sum end oprindeligt projekteret, og det, som jeg i Forslaget forlanger af Rigsdagen, er da den Sum, for hvilken Bygningen virkelig kan opføres. Er der Noget heri, som fortjener Dødel, vil jeg bede om, at man mere skarpt pointerer, hvad det er; thi jeg kan ikke se rettere, end at jeg ikke har gjort Andet, end hvad jeg burde gjøre. Spørger man nu, om Bygningen kan opføres for den Sum, Lovforslaget indeholder, svarer jeg med god Fortrøstning: Ja. Man siger, at der maaske kan være andre Fremtidsplaner, som knytte sig dertil; det kan vise sig ved nærmere Undersøgelse, at det ikke kan se, men naar kan man ikke forudsætte Sligt? Hvilke Undersøgelser skulle vel være tilstrækkelige til at godtgjøre, at sliq Mulighed, som ikke støtter sig paa Noget, var utænkelig? Det veed jeg ikke; men det skal jeg sige; at, hvis det Tilfælde skulde indtræde, naar Loven vedtoges, at Bygningen ikke kan opføres for den Sum, jeg begjærer, saa bygger jeg ikke, men vender paany tilbage til Rigsdagen med Forlangende om Bevilling af det Beløb, som den nærmere Undersøgelse viser er nødvendig. Jeg agter da atter at forelægge Sagen for Thinget; Andet og Mere kan jeg ikke sige.

Voisen: Denne sidste Udtalelse af den høitærede Kultusminister skal jeg i høi Grad anerkende. Den ærede Minister gjorde sig i Dørligt skyldig i nogle Misforstaaelser af, hvad jeg havde sagt, og ønskede udtrykkelig, at jeg ved nogle Punkter nærmere og bestemt skulde udtale, hvorpaa min Misbilligelse af Fremgangsmaaden her gik ud; jeg skal gjøre det med saa Ord. Jeg anede ikke over, at den høitærede Minister overhovedet havde underkastet Planen og Doverslagene en Prøvelse; thi jeg finder det fuldkommen rigtig, at en saadan Prøvelse foretages. Derimod anede jeg over, at man, efter hvad der fremgaar af Motiverne, var gaaet ind paa Planen og Legningerne, men dog havde troet at kunne nedsette de oprindeligt opførte Beføstninger, thi dette tror jeg altid vil bringe Stusselse. Det skal da nok under Udførelsen af Planen komme til at vise sig, at de Beløb, denne oprindeligt fordrer, ogsaa ville vise sig nødvendige, naar den kommer til Udførelse.

Den Fremgangsmaade, jeg vilde have fundet rigtig fra den ærede Ministers Side, var derfor denne, at han, naar der fremkom en Plan, hvis Omfang og Fordring var større, end Dieblisset krævede, indskrænkede selve Planen og ikke nøiedes med at nedsette de Beløb, som krævedes til dens Udførelse. Jeg har ikke, saaledes som den ærede Minister antydede, sagt, at det for ham skulde være et Motiv til at fremskynde Afgjørelsen af Sagen, at der forelaa denne Lidsvitt fra Kjøbenhavns Kommunes Side. Jeg har kun sagt, at det for os kunde være et Motiv til at fremskynde Sagen, hvis der skulde ligge nogen Bægt paa, at der blev truffet en Afgjørelse inden den 23de Marts. I den Henseende har altsaa den ærede Minister misforstaaet mig. — Jeg udtalte før i Almindelighed, at Sporene afstrække i Henseende til de Byggeforetagender og Anlæg, som ere foretagne under Kultusministeriet; men den ærede Minister syntes ikke ganske at forstaa min Anse over, at vi efterhaanden havde lagt større og større Planer, skjøndt jeg strax ansøgte Exempler derpaa. Den ærede Minister nævnte saaledes, at vi jo her udtrykkelig havde godkjendt de Dimensioner, efter hvilke den botaniske Have er anlagt; men maa jeg erindre om, hvorledes man med Hensyn til dette Foretagende gik frem, og hvorved man voldte, at vi her kom til at træffe en Afgjørelse, der sik Udsende af en Udvidelse af selve Haven? Det laa deri, at man for flere Planers Bedkommende, som vare komne frem, havde knyttet visse Forbehold og visse Betingelser til deres Udførelse, Betingelser, som mere eller mindre vilde have bundet Bevilingsmagten til visse bestemte Fremtidsplaner. Jeg behøver ikke at minde om Transaktionen med den gamle botaniske Haves Overdragelse til Finanzministeren, en Transaktion, som vi i denne Samling atter vil komme tilbage til, og hvorunder der toges et Forbehold, som i sin Tid blev misbilliget, nemlig med Hensyn til en Grunds Afstaaelse til derpaa at opføre en Udstillingsbygning. Det Samme kom atter for, da Tanken om den botaniske Have første Gang kom frem, nemlig under Behandlingen af Spørgsmaalet om Salget af Demarkationsterrainet, hvorved man traf en saadan Afgjørelse, at man her paa Forhaand var bunden til det Areal af 20 Tdr. Land, som senere blev anvendt til botanisk Have. Indenfor denne Afgjørelse skulde der atter tages et Forbehold, gaaende ud paa, at der skulde kunne affættes et Areal, hvorpaa man tænkte sig, som der da sagdes, opført en ny Bygning for Regentens, og Thinget havde da ingen anden Vej at gaa end at fordrer